

OKRUGLI STOL
IZMJENE I DOPUNE POMORSKOG ZAKONIKA IZ 2019.
OSVRT NA NEKA NOVA RJEŠENJA
Rijeka, 17.05.2019.

1. POSADA POREZ NA DOHODAK

- 1.1 EU je dopustila članicama osloboditi pomorce u potpunosti poreza na dohodak:

Commission communication C(2004) 43 — Community guidelines on State aid to maritime transport
(2004/C 13/03)

3.2. Labour-related costs

As was mentioned earlier, maritime transport is a sector experiencing fierce international competition. Support measures for the maritime sector should, therefore, aim primarily at reducing fiscal and other costs and burdens borne by Community shipowners and Community seafarers towards levels in line with world norms. They should directly stimulate the development of the sector and employment, rather than provide general financial assistance.

In keeping with these objectives, the following action on employment costs should be allowed for Community shipping:

— reduced rates of contributions for the social protection of Community seafarers employed on board ships registered in a Member State,

— reduced rates of income tax for Community seafarers on board ships registered in a Member State.

II. CEILING

A reduction to zero of taxation and social charges for seafarers and a reduction of corporate taxation of shipping activities such as is described in point 3.1 (penultimate paragraph) is the maximum level of aid which may be permitted.

- 1.2 Sukladno tome, svojevremeno je u izradi prijedloga za izmjene i dopune PZ u 2007. predloženo da se to dopuštenje u potpunosti iskoristi, pa je prijedlog propisa glasio:

Članak 128. mijenja se i glasi:

»(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi bez obzira na državnu pripadnost broda, koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), nije obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi.

- 1.3 Međutim, tada je rečeno da ovakav prijedlog „neće proći“, jer da treba kopirati poreznu olakšicu iz neke druge države, kako bi obrazloženje propisa

sadržavalo navod da takva povlastica postoji u drugim europskim zakonodavstvima.

- 1.4 Izbor je pao na britanski porezni zakon koji je oslobađao poreznog obveznika porezne obveze ako je ovaj boravio u inozemstvu 183 dana u godini. Raniji hrvatski zakoni o Porezu na dohodak do 2000 g. - za potrebe definiranja poreznog obveznika -spominjali su boravak od 183 dana (u godini) u Hrvatskoj.

Obveznik poreza na dohodak (1993)

Članak 2.

(1) Obveznik poreza na dohodak jest fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak na koji se plaća porez po ovom Zakonu

2) Tuzemni porezni obveznik jest fizička osoba koja ima prebivalište ili uobičajeno boravište od najmanje 182 dana u Republici Hrvatskoj.

Članak 1 (1994)

"(1) Obveznik poreza na dohodak jest fizička osoba. Tuzemni porezni obveznik jest fizička osoba koja ima prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu. Inozemni porezni obveznik jest fizička osoba koja u tuzemstvu nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište.

(3) Uobičajenim boravištem, u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se vremenski povezano razdoblje dulje od 183 dana."

- 1.5 Porezno oslobođenje uvjetovano plovidbom od 183 dana u godini (kasnije je dopušteno prenošenje dana plovidbe u narednu godinu) na brodu u međunarodnoj plovidbi, činilo se nepraktično i nepravedno, jer bi pomorac koji zbog niza životnih razloga, npr. bolesti supruge ili sl. ne bi mogao napuniti 183 dana plovidbe, ne samo da bi primio manji broj plaća, dakle imao smanjeni prihod, već bi mu taj zarađeni prihod bio oporeziv. Zato se u pripremama izmjena i dopuna PZ u 2017. g. ponovo istakao prijedlog ukidanja uvjeta od 183 dana. Prijedlog je glasilo:

Članak 128.

(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi bez obzira na državnu pripadnost broda, koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), ~~jest~~ **nije** obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi ~~osim ako je plovio 183 dana ili više dana u godini za koju se utvrđuje obveza poreza na dohodak. Vrijeme od 183 dana ne mora biti povezano.~~

- 1.6 Međutim, prijedlog je odbijen, izgleda radi motiviranja pomoraca da duže ostanu na brodu kako bi ispunili uvjet za oslobođenje od poreza. Tako je umjesto brisanja uvjeta od 183 dana, došlo do na-dopisivanja novih događaja čije će vremensko trajanje biti priznato u 183 dana [pri čemu se razlozi iz stavka (2), ponavljaju – očito omaškom - u stavku (3), članka 128 PZ-a]. Propis glasi:

Članak 128.

(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi bez obzira na državnu pripadnost broda, koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), jest obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi osim ako je plovio 183 dana ili više dana u godini za koju se utvrđuje obveza poreza na dohodak. Vrijeme od 183 dana ne mora biti povezano.

(2) Za postizanje potrebnih 183 dana iz stavka 1. ovoga članka za godinu za koju se utvrđuje obveza poreza na dohodak, računavaju se dani plovidbe, dani provedeni na putu od mjesta prebivališta do mjesta ukrcaja na brod, dani potrebni za povratno putovanje, dani liječenja zbog bolesti ili povrede nastale na putu za ukrcaj, na brodu ili na povratku ili dani liječenja zbog bolesti ili povrede nastale nakon iskrcaja ili prije ukrcaja koje bi onemogućile ishođenje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za plovidbu i dani provedeni na stručnoj izobrazbi u inozemstvu ili tuzemstvu kao i dani do isteka ugovora o radu koji su neostvareni zbog napuštanja člana posade od strane brodarka ili prestanka ugovora o radu zbog poslovno uvjetovanih razloga. U slučaju otmice i zatočeništva, umirovljenja ili smrti člana posade u poreznoj godini, držat će se da je ostvaren uvjet plovidbe od 183 dana za tu poreznu godinu.

(3) Danima iz stavka 2. ovoga članka mogu se pribrojiti dani plovidbe, dani provedeni na putu od mjesta prebivališta do mjesta ukrcaja na brod, dani potrebni za povratno putovanje, dani liječenja zbog bolesti ili povrede nastale na putu za ukrcaj, na brodu ili na povratku, dani liječenja zbog bolesti ili povrede nastale nakon iskrcaja ili prije ukrcaja koje bi onemogućile ishođenje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za plovidbu, dani provedeni na stručnoj izobrazbi u inozemstvu ili tuzemstvu kao i dani do isteka ugovora o radu koji su neostvareni, zbog napuštanja člana posade od strane brodarka ili prestanka ugovora o radu zbog poslovno uvjetovanih razloga, koji u prethodnoj godini nisu uračunani u 183 dana.

- 1.7 Jasno je da prošireni broj razloga koji se uvažavaju za ubrajanje u 183 dana, neće pokriti sve životne prilike, npr. bolest bliskog člana obitelji, da će oni kojima se dogode biti hendikepirani kao i dosada manjim primanjima na koje će platiti porez, te da će nastojati ishoditi netočne potvrde o bolovanjima i seminarima. Držimo da je trebalo, i da u budućnosti treba, ukinuti ograničenje od 183 dana, i omogućiti pomorcima da planiraju plovidbu kako im životne prilike dopuštaju.

2 JAHTE

2.1 POREZ NA DOHODAK

- 2.1.1 Propisi koji uređuju porez na dohodak posade jahte su slijedeći:

Članak 128.a

(1) Član posade jahte bez obzira na državnu pripadnost jahte, koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), jest obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na jahti osim prema primicima ostvarenima po osnovi rada na jahti u međunarodnoj plovidbi iz članka 126. ovoga Zakonika.

(2) Na prava i obveze člana posade jahte iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakonika koje se odnose na člana posade broda u međunarodnoj plovidbi.

Članak 126.

(1) U smislu odredaba članka 127., 128., 129. i 129.a ovoga Zakonika brod u međunarodnoj plovidbi je brod koji plovi iz hrvatske u stranu luku i obrnuto ili između stranih luka ili plovi na otvorenom moru ili u teritorijalnim vodama stranih država radi pružanja usluga vezanih uz djelatnosti na pučini kao što su istraživanje i iskorištavanje energenata i sl.

(2) U smislu odredaba članaka 127., 128., 129. i 129.a ovoga Zakonika jahta u međunarodnoj plovidbi je jahta bez obzira na državnu pripadnost, sa stalno ukrcanom posadom koja tijekom

365 uzastopnih dana u najmanje 50% od broja obavljenih putovanja plovi iz hrvatske u stranu luku i obrnuto ili između stranih luka ili plovi na otvorenom moru ili u teritorijalnim vodama stranih država.

Članak 128.

(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi bez obzira na državnu pripadnost broda, koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), jest obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi osim ako je plovio 183 dana ili više dana u godini za koju se utvrđuje obveza poreza na dohodak. Vrijeme od 183 dana ne mora biti povezano.

2.1.2. PZ u čl. 128. propisuje da je član posade broda (u međunarodnoj plovidbi) nije obveznik poreza na dohodak ako je plovio 183 ili više dana u godini za koju se utvrđuje obveza poreza na dohodak.

2.1.3 PZ u čl. 128.a propisuje da je član posade jahte (u međunarodnoj plovidbi) nije obveznik poreza na dohodak.

2.1.4 ***A contrario, član posade jahte ne mora ispunjavati uvjet o plovidbi 183 dana u godini.***

2.1.5 Zaključak je sukladan namjeri zakonodavca koji je koristio slijedeću argumentaciju za uvođenje ovog poreznog oslobođenja za članove posade jahte.

PZ (čl. 125. st. 3) predviđa primjenu propisa o poreznom statusu članova posade broda na članove posade jahte. Međutim, priroda dužine zaposlenja i područja zaposlenja, ukazuje da propis za članove trgovačkih brodova, koji sadrži uvjet o 183 dana plovidbe u međunarodnoj plovidbi nije primjenjiv na posadu jahte. Na jahtama je zaposlenje često sezonsko, pa se plovi kraće od 6 mjeseci u godini, a putovanja su drugačija nego kod trgovačkih brodova. Osim toga, ako želimo postići da jahte što duže borave baš u Hrvatskoj, onda je uputno izostaviti pojam „*međunarodna plovidba*“, jer je opće kriterije koji vrijede za putovanja trgovačkih brodova teško primijeniti na jahte, koje često duže borave u istoj luci. U biti godišnje puno manje plove, nego što provedu na vezu. Zbog toga bi trebalo propise koji se odnose na članove posade jahti prilagoditi stvarnim prilikama u tom segmentu pomorstva.

- 2.1.6 Obrazloženje prijedloga izmjena i dopuna PZ-a, ne spominje uvjet od 183 kad tumači porazno oslobođenje člana posade jahte:

Ovim se člankom definira član posade jahte koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište kao obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima po osnovi rada na jahti osim prema primicima po osnovi rada u međunarodnoj plovidbi iz članka 126. Zakona.

- 2.1.7 Prema tome, odredba st (2); čl. 128.a PZ koja kaže da se na člana posade jahte u međunarodnoj plovidbi primjenjuju odredbe PZ_ koje se odnose na člana posade broda u međunarodnoj plovidbi, treba tumačiti na način da se, *mutatis mutandis*, primjenjuje one odredbe (koje se primjenjuju na člana posade broda), koje izravno ne proturječe posebnim odredbama o poreznom oslobođenju člana posade jahte.

- 2.1.8 *Rezident* se je definiran u *Zakonu o porezu na dohodak*.

Rezident
Članak 3.

(1) Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

- 2.1.9 *Uobičajeno boravište* definirano je u *Zakonom o prebivalištu*:

Članak 5.

Boravište građana može biti uobičajeno i privremeno.

Uobičajeno boravište je mjesto u kojem građanin trajnije boravi, bez namjere da se u tom mjestu naseli.

Privremeno boravište je mjesto u kojem se građanin zadržava do 30 dana.

- 2.1.10 Iz jezičnog tumačenja propisa navedenih pod 1.8 i 1.9 proizlazi da je rezident osoba koja u RH boravi preko 30 dana jer ima u njoj uobičajeno boravište, ali ne i osoba koja u njoj boravi do 30 dana, jer ona ima samo privremeno boravište.

- 2.1.11 Ostaje pitanje, kako tretirati ne-rezidente članove posade jahte, dakle one koji borave u RH do 30 dana, s obzirom da *Zakon o porezu na dohodak* propisuje da je porezni obveznik fizička osoba koja ostvaruje dohodak u Republici Hrvatskoj¹, što se odnosi i na ne-rezidente. Radi se o osobama koje nemaju ni prebivalište, ni uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, ali u njoj ostvaruju dohodak², time što plove u teritorijalnom moru i unutrašnjim vodama RH.

¹ Čl. 2. Zakona o porezu na dohodak, Narodne novine 115/2016

² Čl. 4. Zakona o porezu na dohodak

- 2.1.12 Doslovna primjena propisa o porezu na dohodak, i poreznog oslobođenja iz PZ dovodi do *apsurdnog* rješenja, da bi članovi posade jahte, domaće ili strane, koja uplovi u hrvatske vode na recimo svega dva dana (kako bi se gosti zabavili u disku na Hvaru) bili u Hrvatskoj obveznici poreza na dohodak koji su ostvarili u ta dva dana dok je jahte boravila u hrvatskim vodama.
- 2.1.13 U pomorstvu se uvijek držalo da se radni i porezni odnosi članova broda ravnaju po *pravu zastave broda*, pa bi i za jahte koje borave u Hrvatskoj trebalo vrijediti isto pravilo, bez obzira da li su na kraćem krstarenju ili duže borave na zimskom vezu, ili u remontnom brodogradilištu i sl. U praksi se ne traži od posade brodova ili jahti koje borave u Hrvatskoj da plaća porez na dohodak ostvaren tijekom tog boravka.
- 2.1.14 Namjera zakonodavca bila je omogućiti konkurentan upis jahti pod hrvatsku zastavu, za što bi trebalo omogućiti povoljan porezni status članova posade, bez obzira na njihovu rezidentnost i bez obzira na zastavu jahte. Što se tiče stranih jahti, željelo se sankcionirati postojeću praksu i doprinijeti pravnoj sigurnosti time što bi postojao jasan propis o izuzeću članova posade stranih jahti od općeg propisa o porezu na dohodak u Hrvatskoj. To je bila jedna od važnijih stavki za podizanje konkurentnosti hrvatskog nautičkog turizma.
- 2.1.15 Da bi se namjera zakonodavca ostvarila i otklonio apsurd - po kojem bi se moglo tumačiti da su jedini porezni obveznici članovi posade jahte u međunarodnoj plovidbi koje kratkotrajno borave u RH, do 30 dana, što uključuje boravke od jednog ili nekoliko dana - trebalo bi u članku 128.a riječi „*koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident)*“ tumačiti kao „*koji je obveznik poreza na dohodak*“ pa bi članak u tom smislu glasio:

Članak 128.a

(1) Član posade jahte bez obzira na državnu pripadnost jahte, obveznik poreza prema općim propisima o porezu na dohodak u Republici Hrvatskoj jest obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na jahti osim prema primicima ostvarenima po osnovi rada na jahti u međunarodnoj plovidbi iz članka 126. ovoga Zakonika.

- 2.1.16 Ovakvo rješenje moguće je postići tumačenjem propisa metodom *a fortiori*, jer ako je zakonodavac htio osloboditi poreza osobe koje imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u RH, onda je logično da je tim više htio osloboditi poreza članove posade jahte koji koja uplovi na nekoliko dana u hrvatske vode, pogotovo što se do sada u praksi takav porez nije nikad nije ni naplaćivao.
- 2.1.17 Iako bi se tumačenjem *a contrario* dalo zaključiti da su svi porezni obveznici koji plove na jahti u međunarodnoj plovidbi dužni plaćati porez osim onih koji u RH imaju prebivalište ili trajno boravište, zaključak *a maiori ad minus* upućivao bi na to da porezno oslobođenje dano članovima jahte u

međunarodnoj plovidbi koji borave preko 30 dana u Hrvatskoj, uključuje i one koji borave kraće od tok roka.

- 2.1.18 U članku dan prijedlog propisa nabrojio je pomorce oslobođene od poreza kao - državljane hrvatske, EU i treće zemlje, što je u konačnom tekstu zamijenjeno s pojmom „*porezni obveznik koji u RH ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident)*“. Prijedlog je glasio:

Članak 429.o

(3) **Hrvatski državljanin, državljanin EU ili treće zemlje, bez obzira** gdje imaju prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), ukrcani u svojstvu člana posade na jahti koja ima **kategoriju plovidbe** neograničena plovidba ili velika obalna plovidba [jahta u međunarodnoj plovidbi], nije obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na jahti bez obzira da li jahta plovi u inozemstvu ili tuzemstvu.

(4) Uz godišnju prijavu poreza na dohodak član posade jahte ili strane jahte posebno iskazuje i primitke ostvarene po osnovi rada na jahti ili stranoj jahti tijekom poreznog razdoblja.

(5) Na člana posade jahte ili strane jahte koji u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), koji plovi 183 dana ili više u godini, primjenjuju se propisi čl. 129. ovog Zakonika.

- 2.1.18 U propisu je **kategorija plovidbe** zamijenjena **stvarnom plovidbom od 50% putovanja u godini izvan RH**, po uzoru na francuski propis koji je već odobren od EU (možda smo ipak mogli pokušati izboriti se za originalni prijedlog s obzirom na konfiguraciju naše obale). Omaškom je stavak (5) ostao u prijedlogu, pa je prepisan u konačni tekst propisa, srećom uz izostavljanje (gore označenog) pozivanje na 183 dana.

- 2.119 Što se tiče definicije broda i jahte u međunarodnoj plovidbi, za napomenuti je i razmisliti o slijedećem:

brod u međunarodnoj plovidbi [za potrebe članaka 127., 128., 129. i 129.a – koji uređuju porezni status pomoraca] je brod koji **plovi** iz hrvatske u stranu luku i obrnuto ili između stranih luka ili plovi na otvorenom moru ili u teritorijalnim vodama stranih država radi pružanja usluga vezanih uz djelatnosti na pučini kao što su istraživanje i iskorištavanje energenata i sl. - Čl. 126.)

koristiti porez po tonaži može **brod** upisan u strani upisnik brodova ili brod upisan u hrvatski upisnik brodova **ovlašten, na temelju dodijeljene kategorije plovidbe i izdanih isprava**, ploviti izvan unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske radi obavljanja pomorsko-plovidbenih poslova te radi istraživanja ili pružanja drugih usluga vezanih uz djelatnosti na pučini (čl. 429.)

jahta u međunarodnoj plovidbi je jahta bez obzira na državnu pripadnost, sa stalno ukrcanom posadom koja tijekom 365 uzastopnih dana u najmanje **50% od broja obavljenih putovanja** plovi iz **hrvatske u stranu luku i obrnuto ili između stranih luka ili plovi na otvorenom moru ili u teritorijalnim vodama stranih država**.

- 2.1.20 Definicija broda u međunarodnoj plovidbi za potrebe poreza na *dohodak pomoraca* traži da brod *plovi* u međunarodnoj plovidbi (iz hrvatske u stranu luku i obrnuto itd.). Međutim, izgleda da nije sporno ako brod namijenjen za međunarodnu plovidbu boravi, a ne plovi, u stranoj luci 6 mjeseci radi popravka, da će se to računati u međunarodnu plovidbu. Isto tako, ako bi brod domaći ili strani boravio u hrvatskom remontnom brodogradilištu (brodopopravljalistu) 6 mjeseci, i ako bi član posade hrvatski rezident bio ukrcan na taj brod i proveo cijelo ugovor o radu u na remontu u Hrvatskoj, da bi se prihvatilo da je plovio (radio) na brodu u međunarodnoj plovidbi, iako taj brod za vrijeme rada pomorca na njemu nije isplovio iz hrvatske luke.
- 2.1.21 Inicijalni prijedlog je bio da se za porezno oslobođenje pomoraca koristi **kategorija plovidbe** jahte, kao kod broda za potrebe poreza po tonaži. Dakle radilo bi se o jahti *namijenjenoj* za međunarodnu plovidbu koja ima za to kvalificiranu posadu i sve potrebne svjedodžbe, ali ne mora nužno po nekim kriterijima obavljati međunarodna putovanja. Logika je da vlasnik jahte neće održavati jahtu za status međunarodne plovidbe ako ne namjerava isploviti iz teritorijalnog mora RH, dakle, namjerava koristiti jahtu samo u obalnoj plovidbi. Tekst je glasio:
- Hrvatski državljanin, državljanin EU ili treće zemlje, bez obzira gdje imaju prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), ukrcani u svojstvu člana posade na jahti **koja ima kategoriju plovidbe neograničena plovidba ili velika obalna plovidba** nije obveznik poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema primicima ostvarenima po osnovi rada na jahti bez obzira da li jahta plovi u inozemstvu ili tuzemstvu.
- 2.1.22 Međutim, nije se pokušalo dobiti pristanak EU na ovo rješenje, u strahu da će biti odbijeno, pa se uzelo, već od EU odobreno rješenje koja koristi Francuska, a traži da **jahta** tijekom 365 uzastopnih dana u najmanje 50% od broja obavljenih putovanja plovi izvan teritorijalnog mora (na otvorenom moru ili u teritorijalnim vodama stranih država). Francuska obala je bez otoka i jahtama nije problem kad iz jedne francuske luke plove u drugu planirati rutu koja u jednoj točki izlazi iz francuskog teritorijalnog mora (12 NM od obale). Naša je obala jako razvedena za nizovima otoka, pa francusko rješenje nije najsretnije.
- 2.1.23 Ostaje pitanje, zašto ne usvojimo rješenje koje nama odgovara, čak kad je ono od EU dopušteno (npr. oslobađanje od poreza na dohodak bez uvjeta od 183 dana), ili se ne pokušamo izboriti za rješenje koje još nije odobreno od EU (definicija jahte u međunarodnoj plovidbi), već uvijek tražimo uzor kod drugih koji bismo prepisali.
- 2.1.24. U svakom slučaju trebalo bi razmisliti kako riješiti **(a)** pitanje pomorca na trgovačkom brodu namijenjenom međunarodnoj plovidbi koji provede dio ili cijelo vrijeme kroz koje je pomorac na njemu ukrcan na remontu u hrvatskoj luci, i **(b)** riješiti pitanje stranih članova posade jahti koji borave u Hrvatskoj

do 30 dana i/ili nisu rezidenti , kao i (c) razmotriti položaj pomoraca na trgovačkim brodovima pod stranom zastavom koji borave u Hrvatskoj.

2.2 POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

- 2.2.1 Izgleda da se u praksi PDV na najamninu jahte obračunava i kad jahta, koja je ukrcala goste u Hrvatskoj, isplovi iz teritorijalnih voda RH i plovi otvorenim morem ili teritorijalnim morem država ne-članica EU.
- 2.2.2 Hrvatska je odlučila primijeniti PDV na krstarenja započeta u *ne-EU članici*. Naime, Europsko pravo o PDV-u ima korektiv općim propisima o mjestu pružanja usluga, nazvan „*kriterij stvarnog korištenja i uživanja*“. Članice ga mogu koristiti po svom nahođenju, ako im se čini da opće pravilo dovodi do dvostrukog oporezivanja, neoporezivanja ili narušavanja tržišnog natjecanja.³ Propis se nalazi u čl. 59a Direktive Vijeća 2008/8/EZ od 12. veljače 2008. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o mjestu pružanja usluga i glasi (riječi u uglatim zagradama ubacio autor radi lakšeg razlikovanja „mjesto pružanja usluge“ i mjesto „korištenja usluge“ što je prilično zbunjujuće):

Kako bi se spriječilo dvostruko oporezivanje, neoporezivanje ili narušavanje tržišnog natjecanja, države članice mogu, s obzirom na usluge čije je mjesto pružanja uređeno prema člancima 44., 45., 56. i 59.:

- (a) smatrati da se mjesto pružanja ... usluga [*ukrcaj turista*] koje se nalazi na njihovom državnom području, nalazi izvan Zajednice, ako se usluge [*krstarenja*] stvarno koriste i uživaju izvan Zajednice;
- (b) smatrati da se mjesto pružanja ... usluga [*ukrcaj turista*] koje se nalazi izvan Zajednice, nalazi na njihovom državnom području, ako se usluge [*krstarenja*] stvarno koriste i uživaju na njihovom državnom području.
- 2.2.3 Propis je preuzela Hrvatska u donjem tekstu i nalazi se u članku 35. Pravilnika o PDV-u:
- (1) Mjesto obavljanja usluga iznajmljivanja ... plovila ... koje se obavljaju u tuzemstvu [*ukrcaj turista*] osobama koje nisu porezni obveznici je izvan Europske unije, ako se te usluge stvarno koriste [*krstarenje*] izvan Europske unije. ⁴
- (2) Mjesto obavljanja usluga iznajmljivanja ... plovila ... koje se obavljaju izvan Europske unije [*ukrcaj turista*] osobama koje nisu porezni obveznici je u tuzemstvu, ako se te usluge stvarno koriste [*krstarenje*] u tuzemstvu. ⁵

³ Čl. 59.a; DIREKTIVE VIJEĆA 2008/8/EZ od 12. veljače 2008. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o mjestu pružanja usluga

⁴ Čl.1(1); Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o porezu na dodanu vrijednost; Narodne novine 41/2017

⁵ Čl. 1.; Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o porezu na dodanu vrijednost; Narodne novine 41/2017, kojim se dopunjuje čl. 35. Pravilnika o PDV-u Narodne novine br. 79/13, 85/13-ispravak, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17,

2.2.4 Dopunjen članak 41. Pravilnika o PDV-u određuje kako će se računati porezna osnovica za potrebe članka 35.

... poreznu osnovicu kod usluge iznajmljivanja plovila ... čini razmjerni dio vrijednosti ugovorene usluge najma plovila koji se stvarno koristi u tuzemstvu (dani plovidbe u Republici Hrvatskoj, što uključuje dan uplovljenja u Republiku Hrvatsku i dan isplovljenja iz Republike Hrvatske, u odnosu na ukupno trajanje najma).⁶

2.2..5 Dakle, kad je mjesto obavljanja usluga iznajmljivanja [*ukrcaj turista*] u tuzemstvu, koja se stvarno koristi [*krstarenje*] izvan Europske unije, onda treba obračunavati porez za dane od početka ugovora o najmu - dakle ukrcaja turista [a ne dana uplovljenja jahte u (vode RH)], do dana isplovljenja jahte iz Republike Hrvatske.

⁶ Čl.2; Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o porezu na dodanu vrijednost; Narodne novine 41/2017